

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főlszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Nesze neked Szigetvár!

Pécs, 1898. október 6.

Szegény szigetváriak, ti ugyan megjártatok. Belekerültetek a Pécsi Naplóba, mint Pilátus a krédóba. Megemlékezett ugyan a Pécsi Napló rólatok sűrűn más-kor is, különösen pedig mikor nemes Biedermann lovag kézzelfogható programja előtt meghajolva a „szabadelvű“ zászló alá esküdtetek, akkor voltatok ti a Pécsi Napló szemében a bölcs és lelkes hazafiak, akik érett megfontolással s nem kevesebb szakértelemmel átvizsgálva a politikai pártok programjait, legjobbnak a kormány programját ítéltétek, a melyben benne volt az egész új kiegyezés, a közös vámterület összes áldásaival, a fogyasztási adók átutalásával, a közös banknál kieszközölt paritással, a valutarendezéssel stb.

Ti akkor mindezekben a kérdésekben elsőrendű szakértők voltatok, most azonban egyszerre hajduk lettetek ebben a politikai harangöntő művészetben, a kik a közös, meg a külön vámterület titkait a város végén láncon járó rudnál tanultátok, akik a jegybankról csak annyit tudtok, hogy ahhoz papiros, meg bankóprés kell, aztán okádja magából a pénzt, mint a tizenkétfejú sárkány a tüzet.

Hát ugyan mi ütött bele a ti régi protektorotokba, hogy most olyan szörnyen megváltozott a véleménye felőletek s a két év előtt kiállított érettségi bizonyítványotokat darabokra tépve hájfejú abécéseknél bélyegez valamennyiötöket?

Nos hát megsugjuk. A kis hamis megtudta, hogy itt valahol a szomszédban nagyon sikerült népgyűlést tartottak a külön vámterület és nemzeti bank érdekében, de hát felültették szegénykét, mikor azt mondták neki, hogy azt a bizonyos népgyűlést ti tartottátok, így hát ti ittátok meg a levét annak a szörnyű eltévelyedésnek, a mibe a siklóiak estek bele, mikor azt azt az inkriminált népgyűlést megtartották.

Hol van az a spiritusz, a melyet a Pécsi

Napló csak egynehány év utánra tartogat a gazdasági önállóság hívei számára? Addig is belerakhatnók az ilyen ujságírói alaposságot.

Ennek a páratlan alaposságnak köszönhetitek hát, hogy a Pécsi Napló titeket paskolt agyon kipróbált szellemességével a siklóiak helyett. És azt ne is csodáljátok, hogy fölkavarodott a ti jóakarótoknak az epéje annak hallatára, hogy ti hazátok gazdasági önállósága mellett foglaltok állást s hisztek az ellenzéki ígéreteknek, hogy így majd jobb lesz, mikor ő a multból nem ilyenek ismert, hanem olyanoknak, akik már oda kvalifikáltak magukat, hogy a hol malacot ígérnek, oda mindjárt viszitek a zsákot is, — ad notam: Biedermann választás.

Nem is akarta elhinni, hogy ti ennyire vissza fejlődtek volna, azért *látatlanból* ráfogta arra a bizonyos népgyűlésre, a melynek színhelye állítólag Szigetvár lett volna, hogy ott csak a nem szavazók jelentek meg, mert hát az ilyen népgyűlésen a szavazó csak fényűzés. A magyar szavazó, aki az alkotmány sáncaiból kirekesztett milliók nevében, de ezek megbízása nélkül küldi a képviselőket az országgyűlésre, hogy ott képviseljék az egész nemzetet, ez a legujabban kreált kiváltságos rend a „szabadelvű“ uralom iskolájában már kitanulta, hogy *semmit ingyen, de pénzért mindent*. A szabadelvű állam-bölcsesség gyakorlati alkalmazása csakugyan oda kvalifikálta a magyar népnek azt a töredékét, a melyet politikai jogositványaitól megfosztani még nem sikerült, hogy a választásokat csak a saját zseb-jének töltögetésére kiesztelt alkalmaknak tekintse, az ország dolgainak intézését pedig teljesen a vesztegető urak tetszésére bizza, mert ezek a nép oktatása és felvilágosítása helyett beleverték a fejébe, hogy ahhoz ő ugysem ért, ő csak egyszerű masina, a melynek egyéb feladata nincs, mint működésével bolondítani a világot, hogy a dirigáló urak a népakarat képviselői; ezért a szavazó masinának kijár ugyan a kenőcs, hogy ne nyikorogjon, de hogy ő maga is

gongolkozzék, az **nem** csak hogy meg nem kívántatik, de sőt egyenesen tiltva van.

Ha pedig gondolkozni mégis merész-kednék, akkor úgy jár, mint a siklóiak helyett agyonpüfölt Szigetvár, rátámad a kormány sajtoja: *»félre paraszt, nem a te buta eszednek való az ilyen mulatság!«* Mert szörnyű nagy bölcsesség, óriási tanulmány kell ám ahhoz, hogy valaki megítélni tudja, mi is legyen hát voltaképen az a külön vámterület, meg a kvóta. Anynyira nehéz mesterség ez, hogy bizony még azok a nagytudományu urak ott a szerkesztőségekben is belezavarodnak s meg-esik velük, hogy ma a gazdasági önállóságot, holnap meg a közös vámterületet dicsérik; egyik nap csak úgy felelhetünk meg a törvény rendelkezésének, csak úgy fejleszthetjük iparunkat s a belfogyasztásnak ezzel karöltve járó emelkedésével mezőgazdaságunkat is, ha az önálló berendezkedés terére lépünk; a másik nap meg végkép tönkremegy az ország, megfulunk a saját zsirunkban, ha felállítanók a vámsorompókat, azért mondjon a törvény, a mit akar, a közösséget fenn kell tartanunk, mert akármilyen szent legyen is a törvény, mégis csak első az ország érdeke.

Nos, ahol maguk a tudós tollforgató urak nem tudnak megállapodni egy határozott irányban, hogyan merészkedik ott a kapa, kaszaforgató népség állásfoglalással feltolakodni! Arra valók az urak ott az országgyűlésen, de még inkább azok a főfőurak a piros bársonyszékekben, majd elintézik azok a dolgot a maguk eszejárása szerint, mert úgy kívánja azt a „szabadelvű“ alkormányosság szent elve, hogy bizunk rá vakon mindent a kormányra, mi pedig hallgasunk és fizessünk.

Hiszen az a magyar nép olyan buta, hogy azt még képviselni is szégyen lenne, ha olyan szép haszonnal nem járna. Mikor ennek a népnek azt mondják azok az Istentől elrugaszkodott ellenzéki izgatók, hogy a közös lónak túrós a háta, hogy jobb föl-tétlen ura lenni annak a kis vagyonnak, a mink van, mint hozzácsapni a szomszéd uradalmához s beállni hozzá kisbéresnek:

A pécsi jótékony nőegylet tisztelettel kéri városunk és környékének m. t. közönségét, miszerint a vezetése alatt álló **népkonyhára**, melyben a tél folyamán **naponta 400** egyén részesül

teljesen ingyenes étkezésben,

— a természetbeni adományokat Papnövelde-utca 18. szám alá (Matessa-épület), pénzbeli adományokat Sável Kálmáné egyleti elnökhöz (törvényszéki palota) juttatni kegyeskednek. — Az adományokat mely köszönettel a helyi sajtóban nyugtatjuk.

NÉPKONYHA

akkor a kormány tudományával nem rendelkező magyar mindjárt úgy érte ezt, hogy „kolbász kerítést, bor Dunát, tej Tiszát, méz Drávát és valódi törköly Szávát” helyeznek neki kilátásba, mint a szellemes Pécsi Napló gondolja.

Ez a megtisztelő vélemény, a melyet a tisztelt kormánypárti tollforgató urak táplálnak a magyar nép felől, lehet oka aztán annak is, hogy a népnél hatásra számítanak azzal a feje lágyára esett okoskodással, a mely azzal akarja az ellenzék hitelét lerontani, hogy ez mindig csak ígér, de ígéreteit nem váltja be. Nos ahhoz csakugyan nagy butaság kellene, hogy valaki az ellenzék kárhóztassa azért, mert programját nem valósítja meg. Hát hol van a világon olyan ellenzék, amely ellenzék korábban valósítaná meg programját, de hol van a világon olyan kormány is, a mely a csábításnak, az erőszaknak, a jogfosztásnak s a vesztegetésnek olyan törvény és erkölcsipró eszközeit vinné a harcba, hogy annak a programnak megvalósítását megakadályozza, mint teszi ezt a magyar kormány.

Hát ha a nép olyan tudatlan, hogy nem képes megítélni, mi szolgál a javára, hogyan hivatkozhatik a kormány arra, hogy a nép akaratából teszi azt, a mit tesz? Nem sokkal egyenesebb s így tisztességebb eljárás lenne akkor, kizárni teljesen a népet minden befolyásból az ország ügyeinek általa ugysem értett intézéséből, mint meghamisítani a népakaratot csak hogy azt tehessék a kormányrudon ülők, a mit ők akarnak.

Egyetlen módja van még a népakarat hamisítatlan megnyilatkozásának s ez a népgyűlések tartása s a kérvényezési jog, nem csoda hát, ha ezek értékét akarják leszállítani azok, akik a népakarat meghamisításából élőködnek.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Október hatodikán.*

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Még néhány perc és üres lesz e terem, melybe a hazafiui kegyelet hozott össze bennünket, csend lesz a falak között, hol nagyjaink dicsőségéről beszéltek múlt szavak, a haza javáért szállt fel ima az egek urához.

Múlt a szó, mely elhangzik, néma a szobor, mely maradandó jelként emelkedik a nagyok emlékére, de örök az a hála, mely nemzedékről nemzedékre száll át, a melynek érzete ma is összehozta az ország sok helyén azokat, a kik megőrzik azon dicsőknek emlékét, kik a hon javáért félistenekként küzdöttek s megtudtak halni panaszok szó nélkül a legfájdalmasabb halállal.

Hogy a hála, a kegyelet él a mi szívünkben is, hogy lelkesedni tudunk a hősök emlékére és gyászunk érzete külső megnyilvánulást keres, látható abból, hogy ezen az ünnepélyen, melyet a pécsi jogászfisúság hálás

* Írója elmondotta a pécsi jogakadémia polgársága által 1898. október hatodikán tartott ünnepély bezáró beszédéért.

Szabályrendelet-háboru.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. okt. 6.

Baranyavármegye állandó választmányának mai ülésén négy szabályrendelet volt tárgyalásra kitűzve. Ezek: a gyámügyi szabályrendelet; a községi közmunkára vonatkozó szabályrendelet; a községi pénztári kezelés és számvitel módjáról készített szabályrendelet és a vármegyei építkezési szabályrendelet. Mindezek előtt pedig a jövő két évre szóló közuti költségelőirányzat volt tárgyalandó, melynek egyes részletei szintén bizonyos módosításokat foglaltak magukban, így hát éppen megfelelő bevezetést képeztek a szabályrendeletek tárgyalásához.

Tudvalevőleg az állandó választmány javaslatait — különösen a szabályrendeleteket illetőleg — a megye közgyűlése rendszerint egész terjedelmében, változtatás nélkül el szokta fogadni. Éppen azért az állandó választmány feladata, hogy az előkészítésére bizott ügyeket, főképp a szabályrendeleteket úgy megrostálja, hogy azok teljesen megfelelő, végleges határozat alakjában jussanak a közgyűlés elé.

Ilyen feladata volt ma az állandó választmányának. Szabályrendeleteket kellett neki alkotnia, melyekről előre tudta, hogy a közgyűlés nem fog velük hosszasan bajlódni. De tudta azt is, hogy e szabályrendeletek fontosak és a közigazgatásra nézve életbevágók s ezért egész lelkiismeretességgel, szinte kifáradni sem akaró buzgalommal látott azok tárgyalásához. És keletkezett igazi szabályrendelet-háboru, melyet előcsatározáskép

a közuti költségelőirányzat

körül vita vezetett be. Ugyanis az augusztus havi közigazgatási bizottsági ülés megállapította az 1899—1900. évekre szóló közuti költségelőirányzatot. E költségelőirányzat szeptember 5—20. napjain közszemlére volt kitéve, de ellene nemcsak hogy felszólamlás nem érkezett be, hanem még csak be sem tekintette senki. És most a jövő hétfőn tartandó közgyűlés elé kerülve, ma az állandó választmány retortáján kellett keresztülmennie.

A közigazgatási bizottságban a közuti alap két évi bevétele 371.571 frt 50 krban, kiadása pedig 371.532 frt 82 krban állapított meg. A bevétel pedig előállott olyképp, hogy három kézi napszám a régi 1 frt 50 kr. helyett 1 frt 80 kr-ra, az igás napszám 3 frt helyett 4 forintra emelni javasoltatott; végül a 10%-os utadói is 12%-ra lett volna emelendő.

szívvel rendezett a vértanúk emlékére, ily szép számban jelentek meg a velünk együtt érezők.

Ez az együttérzés az, mely fönntartotta a magyar hazát egy évezreden keresztül, melynek eredményei voltak azok a világot bámulatra készítő, győzelemmel végződő küzdelmek, melyeket a maroknyi magyar nép százezrek ellen diadallal vívott meg; ez az együttérzés adott erőt, hogy mikor a túlnyomó hatalom bilincseket rakott a honfiakra, örökre meg akarta fosztani a magyart szabadságától, tudott e nép némán tűrni és szenvedni, de soha meg nem tört a sors csapásai alatt és szívós kitartással hiúsította meg a romlására törők minden átkos kísérletét.

A fájdalom sóhaját megnyugvást, hallgatag remény a jövőben, majd a törvény által biztosított szabadság fölötti örömmenyilvánulások váltották föl, a hon javán munkálkodó hazafiak szava, mely kérni nem tudott és akart, a kellő időben követelőleg hangzott föl és jogos követeléseik teljesítve is lettek.

A nagy, nehéz harcban elhullottaknak vére nem folyt ki hiába, a vesztőhelyen vértanú-halált szenvedetteknek gyászos sorsa csak ösztönzésül szolgált az utódoknak, hogy a megkezdett munkát tovább folytassák, a lehanyaglott zászlót új harcra, győzelemre vigyék.

A bukás dacára dicsőséggel teljes szabadságharc után nem fegyverrel, de az eszmének,

E határozatot az alispáni javaslat módosítva terjesztette ma az állandó választmány elé. Ugyanis mivel törvény értelmében a kézi napszám 1 frt 50 kr-nál, az igás napszám pedig 3 frtnál nagyobb nem lehet, ennél fogva ezt a javaslatot most ily arányban meggyándónak véli, azonban a 10% utadót nem két, hanem három százalékkal kéri felemelni. Mindez pedig szükséges a megyei közuti hálózatok fenntartására s bár újabb építkezések nem eszközölhetők, míg a már megkezdettek be nem fejeztetnek, kimondandó lenne az is, hogy a közuti hálózatba már felvett községi utak a hálózatban benmaradnak.

Ennyiből állt az alispán javaslata, mely felett véleményt mondani az állandó választmányának képezte feladatát.

És megindult a javaslat felett a vita, mely tíz órától éppen egy negyed tizenkettőig tartott.

Stajevits János szólalt fel elsőnek. Szerinte mikor a milliós kölcsönt a közutak építésére megszavazták, már akkor elhatározták, hogy mily közutakat kell ez összegből kiépíteni. És ezek az utak ma még nincsenek kiépítve s már emelni kell az utadót. Ez ellen határozottan tiltakozik. A mai rossz gazdasági viszonyok között az utadói nem emelhető. Csináljon a megye kevesebb utat; évenként annyit, a mire van fedezet. Épp ezért indítványozza, hogy a tervezet adassék vissza az alispánnak, a ki az indítványnak megfelelően dolgozzon ki újabb előirányzatot.

Trixler Károly alispán fölvilágosítja előtte szólót, hogy a milliós kölcsönből vasutépítési s újabb közuti célokra is vonatott el nagyobb összeg s így állt elő a hiány, melynek fedezéséről most szó van.

Kovácsffy Kálmán államépítészeti főügyelő előadja, hogy a milliós kölcsön nem az összes utak kiépítésére vétetett föl. A fölvetett utak közül 67 kilométer már nem volt kiépíthető ez összegből s a deficitet az utak fönntartási költsége mellett az utadói folytonos apadása okozta, a mennyiben az utadói bevétele a milliós kölcsön fölvétele óta 20 ezer frttal apadt. A hiányon a nagy adózók megterhelésével lehet csak segíteni, vagyis az utadói emelésével, mivel a kis adózók terhei, a kézi napszám és igás napszám összege már nem emelhető. Így 24 ezer frt többlet áll elő, de ez nem adja még meg az egyensúlyt, még mindig lesz 30—35 ezer frt deficit, amit azonban a szállítási árlejtéseknél be lehet hozni.

Simonffy János szerint az adóemeléssel mindenkor ovakodni kell s különösen a jelen

gazságnak erejével küzdött tovább a magyar nép és e küzdelem meghozta áldásos gyümölcsét.

A hármas halomnak völgyein, a négy folyam partjain immár szabad az eszme, az egyenlőség elvén nyugszik a törvény és e hazában nem lenézett szolgál, de úr a magyar, ki büszkén vallja magáénak e kincsekben bővelkedő, szép országot, melynek minden rögét a szabadságért küzdött hősöknek vére áztatta, tette megszenteltté.

És van a magyarnak ismét fölönt királya, kinek fejét Szent István koronája díszíti, ki a legelső magyar ember, örömmünk az ő öröme, gyásza a mi gyászunk is.

Mi, akik most nemzeti nagy hőseink emlékére ülünk gyászünnepeket, csak kevés napok előtt a nemzet Nagyasszonyának, felséges királyunk nevének halálát gyászoltuk igaz, szívből fakadó gyászszal, könyveink összefolytak a korporsónál királyunk kitörő könyveivel, virágokkal halmoztuk el a drága halott ravatalát és sirjánál együtt szállott föl buzgó imánk az Éghez koronás királyunkéval.

A nemzeti hagyományokhoz való ragaszkodás, a dicső szabadsághősök iránt érzett kegyelet, a honfiúi hűség összeegyeztethetők a törvény iránt való tisztelettel, a király iránti hűséggel.

És ott fönnt az igazak birodalmában,

esetben, mikor az adóemeléssel a hiány úgy sem lenne kiegyenlítő. Az utak kiépítését el kell halasztani; illetve annyit építeni, a mennyire pénz van. És a hálózatba fölvev, de ki nem építhető közúti utakat a megyei közúti hálózatból ki kell hagyni.

Német Lipót elfogadja az alispáni javaslatot. A szükség elől kitérni nem lehet; már megkezdett út építését félbehagyni lehetetlen, ha csak kárba veszni nem hagyjuk a munkát. Hozzájárul a két percentes emeléshez s kéri azt három évre fölösztva foganatosítani.

Kovácsffy Kálmán újabb fölvilágosítást ad, hogy a milliós kölcsön csak utépítésre volt előirányozva, de az utak fönttartására nem s az ezek miatt szaporodó kiadások adják az állandó deficitet.

E fölvilágosítás után beszéltek még Stájevits János, Trixler Károly alispán, Simonffy János és Német Lipót s kitűnt, hogy a szónokok nem voltak tisztában azzal, hogy a milliós kölcsön csak építésre volt fölveve s az utőntartásra kevés lévén a közutak jövedelme, ezért kell most az utadóemelés, mert egyévi bevétel 219.250 frt, kiadás 243.710 frt, így hát egy évben már 24.460 frt a deficit.

Német Lipót, majd Hinka László erre elfogadják az alispáni javaslatot, a melylyel szemben Koszits Kamill főjegyző államsegély kérését indítványozza.

Ez indítványon a csaknem másfélórás vita után kapva kapott az ülés és Stájevits János, majd Simonffy János hozzászólása után a főispán kimondta a határozatot:

mely szerint az állandó választmány javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy az 1899—1900. évi közúti költségelőirányzatot a rendes megváltás és 10% utadó jövedelmében állapítsa meg, a hiányra pedig államsegélyt kérjen.

Most vette kezdetét az első szabályrendeletnek,

a gyámügyi szabályrendelet

tárgyalása. A juniusi közgyűlés megbízásához képest a gyámügyi szabályrendeletet egy erre a célra kiküldött bizottság elkészítette s az most fog a közgyűlés elé kerülni.

Trixler Károly alispán általánosságban ajánlja a tervezetet elfogadásra. Mégis már itt jelzi, hogy a közgyámokról szóló fejezetet kihagyandónak véli, mert ez a tervbe vett új intézmény nagy terheket róna a községekre.

Az ülés általánosságban a tervezetet elfogadta s aztán megkezték a szakaszonkénti részletes tárgyalást.

Az 1—3. szakasz változatlanul elfogadtatott.

honnan az aradi Tizenhármak félő aggodalommal tekintettek le e nemzet sorsára, hol az Úr számlója előtt könyörögtek e haza boldogulásáért: ott van a mi megdicsőült Nagyasszonyunk is, aki mindig jótévőnk volt, aki szeretett bennünket igaz szeretettel, gondoskodott rólunk anyai gondossággal és védő angyalunk lesz ott fönn az örökélet honában.

A nemzeti vértanuk és a magyar királyné együttesen örködnek a mennyei birodalomból a magyar haza és nép sorsa fölött, értünk mondott imájuk összeolvad, — imádkozunk hát mi is ebben az ünnepélyes órában, kérjük a seregeknek urát égre emelt kezekkel:

Mindenható Urunk, erős, hatalmas Isten, kinek országában az örök élet boldogságának részesei a mi nemzetünk dicső vértanúi és áldott emlékü királynénk, vedd őket ott áldó kegyelmedbe, terjeszd ki reájuk atyai gondoságot. Hallgasd meg imáikat, a melyek áldásodat kérik le e sok szenvedés és csapás sújtotta magyar hazára. Add, hogy a Te benned vetett hit és az irántuk való kegyelet éljen mindig a mi szívünkben és e haza minden fiának keblében és hallgasd meg a mi, mindennapi imánkkal hozzád föl szálló kérésünket: »Isten áld meg a magyart!«

Tétsi István.

A 4. és 5. szakasz közé Jagits József új szakaszt indítványoz beiktatni, mely szerint az alispán a gyámipénztárt havonként, az árvaszék ügymenetét felévenként megvizsgálja s erről a közgyűlésnek jelentést tesz.

Simonffy János ezt fölöslegesnek tartja, mert a szervezési szabályrendelet erre vonatkozólag már intézkedik.

Beszéltek még Jeszenszky Lajos, Margittay Péter, Varga Alajos és Trixler Károly s a főispán szavazásra bocsájtván a kérdést, a többség mellőzte Jagits József indítványát.

A 4-ik szakasz változatlanul elfogadtatván, az 5-ik szakasznál Koszits Szilárd az illetékességre nézve tett indítványt.

Jagits József szintén javítandónak tartja az eredeti szöveget, valamint Koszits Ákos és Német Lipót is s az illetékesség szigorubb meghatározását bele is vette a szakaszba a választmány.

A 6—12. szakaszok Varga Alajos, Trixler Károly, Jeszenszky Lajos és Jagits József felszólalásai után csekély módosításokkal elfogadtatván, következett a 13-ik szakasz, mely a községi közgyámokról intézkedik.

Jagits József e szakaszba kérte belevétni a közgyámok szervezését és ez indítvány ismét nagy vitát provokált.

Simonffy János indította meg itt a vitát, szükségtelennek és feleslegesnek jelezvén a közgyámi intézményt.

Iványos Soma és Margittay Péter az indítvány mellett, Német Lipót, Koszits Kamill és Jeszenszky Lajos ellene beszéltek. Végre szavazás utján az eredeti szöveg mellett kilencen, az indítvány mellett nyolcan szavazván, a közgyámi intézményt a választmány mellőzte.

Félegy volt ekkor s az ülés három órakor folytatott.

Délután résztvettek a vitában Koszits Ákos, Jagits József, Koszits Szilárd, Jeszenszky Lajos, Szinkovich Károly, Varga Alajos, Hinka László s a 14. szakasztól kezdve folytatták a gyámügyi szabályrendelet tárgyalását.

A szabályrendelet egyes pontjainál most is élénk vita folyt, úgy, hogy a tárgyalással a választmány még lapunk zártakor sem végezett.

H i r e k.

Pécs, 1898. okt. 6.

Két Golgotha.

Sötét az éjszaka. Egy-két csillag fénye Sápadtan tekint le a nagy mindenségre; Felhők mennek-szállnak a magas égbolton, Készen áll mindegyik, hogy zivatart ontson A földre, mely alszik csendes, nyugodt álmat, Feledve nappali harcot s fáradságot S pihenve, mint anyja ölén a kis gyermek, Álmában ki örül angyali seregnek.

Egyszerre az égen vérvörös út támad, Csillag fénye töle lesz még halványabb Komor, sötét felhők méhen gyujt villámot, Mely tűzbe borítja az alvó világot. És ezen az úton jönnek tizenhármán, Mind a tizenhárom néma hallgatásban; Nincs szükség egynek sem vezénylő szavára, Hisz ezt az utat mind oly régóta járja!

Oly régóta járja hosszú éjszakakon Komor hallgatásban az a tizenhárom; Helyettük beszél az égnek dübörgése, Sápadt csillagoknak halványuló fénye, Sötét felhők méhen a cikkázó villám, Fekete égboltra tüzes jelet irván, Melynek izzó fénye attör vörös lángba — S ezt a tizenhárom komor arccal látja.

Komor arccal látja. És az útnak végén Gyászos vesztőhelyre, vérmezőre érvén, Megszámlálja sorban ott a bitófákat, Világos az éjjel, villámok cikkáznak;

Mindegyik az övét nyomba' megtalálja És szól: »Szent szabadság véres Golgothája! Meddő gyászod értünk mikor ér hát véget? Mikor jöhetünk el lesszámolás végett?!«

Csillagos az éjjel. A hold sápadt fénye Szeliden ragyog le a nagy mindenségre; Felhők nem borítják a magas ég boltját, Méhükből a vést hogy le a földre ontsák, A mely alszik csendes, békés, nyugodt álmat, Feledve nappali harcot, fáradságot S pihenve, mint anyja ölén a kis gyermek, Álmában ki örül angyali seregnek.

Egyszerre az égen glóriás út támad S csak emeli fényét a csillagsugárnak; Futó felhők színét is bearanyozza S éjféltkor a hajnalt a világra hozza . . . És ezen az úton jönnek tizenhármán, Mind a tizenhárom néma hallgatásban; Nincs szükség egynek sem vezénylő szavára, Pedig ezt az utat mind először járja!

Most először járja hosszú éjszakában Az a tizenhárom csendes hallgatásban. Helyettük beszél a menybolt glóriája S körötte csillagok ragyogó sugára, Mely éjféltkor hajnalt hoz le a világra. És kél a mindenség néma, szent imája, Hogy eget és földet s sziveket bejárjon, Mit szomorun hallgat az a tizenhárom.

Szomorún hallgatja. És az útnak végén Komor, ősi templom sirboltjába érvén, Ott egy új koporsót sorba' körülállnak, Mely először látja most a tizenhármát, Kik szólnak, előtte térdükre omolva: »Te vagy a mi gyászunk, második Golgotha! A mi Golgothánknál kínosabb vagy százszor . . . Sirva sirat téged im a tizenhárom!«

Honthy István.

Napirend 1898. október 7-én.

Naptár: péntek, okt. 7. — Róm. kath.: Ágost áld. — Prot.: Amália. — Görög-kel.: (szept. 25.) — Zsidó: Thischri 21. Hoschan rabb. — Nap kél 5 óra 52 perckor; nyugszik 5 óra 10 perckor. — Hold kél 10 óra 3 perckor este; nyugszik 1 óra 18 perckor éjjel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, jelentékeny csapadék nélkül.

Színház: Cigánybáró, operette.

— (Baranyavármegye állandó választmánya) a jövő hétfőn tartandó rendes évnegyedes megyei közgyűlés tárgyszorozatának előkészítése tárgyában ma délelőtt 10 órakor ülést tartott a vármegyeháza közgyűlési termében dr. Fejérváry Imre báró főispán elnökle alatt. Az ülésen résztvettek: Trixler Károly alispán, Koszits Kamill főjegyző, Margittay Péter, Német Lipót, Kovácsffy Kálmán, Koszits Szilárd, Jagits József, Koszits Ákos, Mendl Lajos, Hinka László, Nagy Jenő, Jeszenszky Lajos, Stájevits János, Szivér István, Simonffy János, Mándi Samu, Iványos Soma, a járási főszolgabírák és a referens aljegyzők. Az ülés főtárgyát a közúti előirányzat megállapítása és egy csomó szabályrendelet tárgyalása képezte, melyek miatt félegykor még csak egy és fél pontot intézett el az ülés. Ekkor a főispán az ülést délután 3 óráig felfüggesztette, a mikor is a tolytatólagos tárgyalás még lapunk zártakor tartott.

— (A püspök Pakson.) Levelezőnk írja: Egyházmegyénk püspöke Hetyey Sámuel ő méltósága e hó 2-án d. u. 4 órakor jött Hanny Gábor apátkanonok, dr. Rézbányay József és dr. Igaz Béla püspöki titkár kíséretében Paksra, hogy a több mint 1600 bérma-

landónak a bérálás szentségét kiszolgáltassa. Bevonulása ünnepélyes volt. Két diadaliv állított fel ő méltósága tiszteletére és 50 tagból álló banderiumvonult ki eléje zászlókkal, szalagokkal feldisztatva. Fogadására a város notabilitásai is kimentek; ott láttuk többek között *Szluha* István orsz. gyűlési képviselőt is. Az iskolásgyermek zászólókkal ellátva és az óriási néptömeg a templom körül várta a püspök megérkezését, ki mozsarak durrogása, harangok zúgása közt, tömérdek kocsi által kísérve, egyenesen a templom elé hajtatott. A kocsiból a templomba ment, hol az orgona hangjai fogadták, mire az oltár elé menve, először a helybeli plébános *Streicher* József, majd ő mondott imát. Ennek végeztével több mint száz fehérbe öltözött lányka és több pap kíséretében a plébániára tért és azonnal megkezdte a tisztelgők fogadását. Tisztelegtek: a szolgabíró-ság tagjai *Rassovszky* Julián főszolgabíró vezetése mellett, utánuk a róm. kath. tanítótestület, kiket *Streicher* József vezetett ő méltósága elé; azután a járásbíró-ság hivatalnokai *Szentpétery* József bíróval az élükön; a városi elöljáróságot pedig *Popovics* Gyula főjegyző vezette. A püspök a tisztelgőket kegyes leereszkedéssel fogadta; mindenkinek kezét nyújtva, azt melegen megszorította. Hétfőn okt. 3-án reggel hét órakor a harangok zúgása közt a templomba ment ő méltósága, hol előbb prédikációt tartott, melyben egyszersmind köszönetet mondott a szép fogadtatásért, utána pedig bemutatva a vér nélküli áldozatot az Úrnak. Mire végeztével megkezdődött a bérálás és tartott 1 1/4 óráig, mikor aztán a plébániára tért kiphenni a fáradságokat. Délben ebéd volt, melyen világiak is résztvettek, toasztok — a püspök egyenes kivánságára — elmaradtak. Délután magánlátogatásokat tett. Meglátogatta: *Szentpétery* József hitközségi elnököt, *Rassovszky* Julián főszolgabírót, *Késmárky* Iván ügyvédet, *Bun* Gusztáv birtokost, özv. *Döry* Gézánt, *Daróczy* Tamás földesurat, *Schmidt* Ferenc városbíró. Majd megtekintette az apácák iskoláit, a kath. kör új házát, mely nagyon megnyerte tetszését és visszatért szállására. Kedden okt. 4-én, ő felsége szeretett királyunk névnapján, reggel 8 órakor ünnepélyes nagymiséét celebrált fényes segédlettel, melyen megjelentek a hatóságok, egyletek, testületek, az iskolásgyermek és hívők nagy száma. Mire után ugyancsak a harangok zúgása közt a szomszédos Duna-Kömlödre ment a bérálást végezni, honnan azonban ebédre ismét Paksra jött vissza. Délután a köz-kórházat és a kálváriát látogatta meg; majd sétát tett a kies fekvésű »hideg völgy«-ben. Szerdán okt. hó 5-én reggel 1/8 órakor hagyta el Paks városát ő méltósága, hol két és fél napig időzött; az iskolásgyermek és a nagyközönség körülállta a plébániát, hogy elbucuzzék szeretett püspökétől; sokan kocsin kísérték el ő méltóságát jó darabra. Pakson léte alkalmával ő méltósága nyájassága és kegyes leereszkedésével úgy megnyerte az ottani hívek szeretetét, hogy sokáig felejthetetlenek lesznek előttük azok a szép napok, melyeken egyházmegyénk fejét városuk falai közt láthatták. Ő méltósága a következő adományokat tette: a katolikus körnek 100 frtot, legényegyletnek 50 frtot, tűzoltóknak 25 frtot és 25 frtot tett a szent Antal perselyébe.

— (**Végzetes próba.**) A közelmúlt napokban történt Véménden, hogy Metz János odavaló lakos felakasztotta magát, de a házbeliék még idejében észrevették az öngyilkos szándékát, s a hurok elvágásával megmentették az életnek. Azonban nem így járt Herbert Péter. Midőn ez utóbbi megtudta Metz esetét, azt gondolta magában: jó volna megpróbálni, hogyan is érzi az ember magát, ha hurok van a nyakán? És a gondolatot nyomban tett követte. Elővett egy hurkot, a nyakára vetette s mi rosszat sem sejtve leste a bekövetkezendő érzést; ámde szerencsétlenségére, mert a hurok alaposan megszorult a nyakán, a minek következménye az lett, hogy *holtan találták meg* a tett színhelyén.

— (**Elhunyt tisztviselő.**) Mint már lapunk tegnapi számában megírtuk, *Mesterházy* Károly kir. telekkönyvvezető, a vármegyeháza felé menve, a »Nádor« vendéglő előtt hirtelen összerogyott. Szélhűdés érte. Mint sajnálattal értesülünk, a szerencsétlenül járt tisztviselő tegnap este a szélhűdés következtében rövid szenvedés után elhunyt. A közszereketben állott tisztviselő hirtelen elhunytától városszerte nagy a részvét. Az elhunyt temetése f. é. október hó 7-én délután 4 órakor lesz a János-utca 5. számú házból a *Mesterházy* családnak a budai külvárosi közsirkertben levő sírboltjába. A gyászmisét f. é. október hó 8-án délelőtt 9 órakor tartják a belvárosi plébániatemplomban.

— (**Október hatodika.**) A tizenhárom aradi vértanu halálának évfordulóját ügyszólván csak a jogászfjúság ünnepelte meg Pécsen, mely délelőtt kilenc órakor testületileg jelent meg a lyceumi templomban dr. *Késmárky* István jogakadémiai tanár által celebrált gyászistentiszteleten, mely alkalommal *Lázár* Gyula jogásznök és *Kovács* Károly IV. éves joghallgató ministráltak és *Kaufmann* Mátyás IV. éves joghallgató orgonált. Délután hat órakor a Vigadó nagytermében nagyobb szabású ünnepély volt, hol lapunk szerkesztőségének tagja, *Tétsi* István IV. éves joghallgató a tárcarovatunkban közölt záró beszédet mondotta el. Az ünnepélyről részletesen lapunk holnapi számában fogunk referálni.

— (**Kinevezés.**) A pécsi kir. ítélőtábla elnöke *Mihályffy* Dénes végzett joghallgatót a helybeli kir. törvényszékhez dijas joggyakornokká kinevezte.

— (**A boszu.**) *Tóth Piros* István már huzamosabb idő óta ellenséges lábon élt szomszédja *Horváth* József ecsedi lakossal s boszút forralt ellene, csak az alkalmas időt várta, hogy boszuját kielégíthesse. A napokban megleszte *Tóth*, *Horváth* Józsefet, amint az a késő esti órákban magányosan hazafelé tartott, s midőn *Horváth* melléje ért, egy baltával úgy homlokra csapta, hogy az vértől elborulva eszméletlenül összerogyott. Másnap találták meg a járókelők a még mindig eszméletlenül fekvő *Horváth* Józsefet, kit reménytelen állapotban lakására szállítottak. Az orvttámadó *Tóth Piros* Istvánt a csendőrség letartóztatta.

— (**Baleset egy építkezésnél.**) *Jagetits* András cserepes, ki *Gyimóthy* Gyula kereskedőnek Kossuth Lajos-utcai, épülő félben levő házában a tető-cserepek felrakásával volt elfoglalva, tegnap délután saját vigyázatlansága folytán leesett a háztetőről és agyraz-

kódást szenvedett. A szerencsétlenül járt cserepest a köz-kórházba szállították.

— (**A budavárosi állomás.**) A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy a magyar-adriai vasuti kötelék trieszt és fiumei forgalmába Pécs-budai külváros kocsirakomány szállításokra berendezett állomását felvette. — A fenti viszonylatban a Pécs állomási díjtételek lesznek érvényben.

— (**El Amerikába.**) Két éve már, hogy *Jilly* Alajos ügyvéd Pécsről Amerikába vándorolt ki. *Jilly* családját itthon hagyta, mert nem akarta a bizonytalanság elé vinni őket, de most, mikor már ő Chicagóban biztos állásra tett szert, családját is kihívja magához. Felesége és gyermekei ma este utaznak el Pécsről, hogy neki induljanak a nagy utnak, mely elviszi őket a rég nem látott családfőhöz, de másrészt megfosztja őket az otthonról és a hazától!

— (**Ülések a vármegyeházán.**) Ma délelőtt féltíz órakor az árvaházi igazgató választmány s utána a tisztai nyugdíjválasztmány tartott ülést a vármegyeházán báró *Fejérváry* Imre dr. főispán elnöklése alatt. Az üléseken a folyó ügyeket intézték el s ezek miatt az állandó választmány ülése a rendes kilenc óra helyett tíz órakor vehette csak kezdetét.

— (**Szolgabírák kérelme.**) Ma délelőtt a megye négy járásának szolgabírái tisztelegtek báró *Fejérváry* Imre dr. főispánnál, hogy lakbérjavítási kérelmüket neki előterjeszszék. A tisztelgők *Forray* Valér pécsi, *Fenicy* Ignác siklósi, *Buzás* László mohácsi és *Jilly* Viktor dárdai szolgabírák voltak, kik a lakbérleti viszonyok drágulása alapján kérik lakbérük emelését. A kérelem felett majd a megyei közgyűlés fog határozni.

— (**A csillagos ég októberben.**) A nap rövidülése e hónapban érezhető, mert a nappali csillag meredek irányban száll le és a napnyugta és teljes bealkonyodás közti idő csak nagyon rövid ideig tart. A nap kelte és nyugta közti időszak 6 óra 9 perc és 5 óra 42 perc közt váltakozik a hó 1-sején és 7 óra 2 perc és 8 óra 36 perc közt a hó 31-ik napján. A nap hossza tehát a hónap folyamán 11 1/2 órától 9 1/2 órára apad le. A bolygónkat folyton kísérő hold kezdetben teljességben ragyog a déli égen, de gyorsan fogyásnak indul és 7-én utolsó negyedében áll az ikrek csillagképében. Ekkor csak este 10 órakor kel föl és egész éjjel, valamint a következő reggel is látható. A naphoz közeledvén, későbbben kel és egyszersmind sarlója is keskenyedik, míg végre 15-én ujhold gyanánt jobbra, a nap mögé tűnik. Pár nap múlva azonban balról ismét megjelenik, lassan telni kezd és 22-én első negyedében éri el a Bakot. A bolygókról e hónapban nem sok említeni való van. Merkúr, Jupiter és Saturnus eltűntek a nap sugaraiban, tehát nem láthatók. Venusz csak rövid ideig mutatkozik az esti égen. Az állócsillagos ég már e hónapban nagy fényt és változatosságot fejt ki, mely folytonosan emelkedik, míg a nap uralkodása mindinkább alábbhagy. A számtalan apró csillagból álló tejút az égboltot két, majdnem egyenlő részre osztja és zenithből északkeletre lehaladó ága a Kassiopeia ismert latin W-jét, távolabb a félkör alakú Perzeusz gazdag csillagképét, ugy-

szintén a Fuvarost is a tündöklő Kapellával érinti. Nem messzire az északi látkör fölött a Nagy medve vagyis a Göncöl szekere tündöklök, melynek rudja az élesen határolt Korona felé irányul. Fölötte látszik a Herkules csillag képe. A szekér hátsó kerekei az északsarki csillagra irányulnak, mely már a Kis medvéhez tartozik. Ennek állásának tudása nagyon fontos, miután biztos tájékozást nyújt az égtájak felől és az egész évben látható.

— **(Álkuksos tolvaj.)** *Heinemann* Konrád álkuksos segítségével betört *Schwáb* Melker hidasdi lakos házába és onnan egy dupla fedelű ezüst órát elemelt. Az álkuksos tolvajt *Schwáb* feljelentésére csakhamar letartóztatták s átadták az illetékes bíróságnak, hol majd elveszi méltó büntetését.

— **(Pályázat.)** A pécsi kir. törvényszék területéhez tartozó mohácsi kir. járásbíróságnál egy állandó hites horvát-szerb tolmácsi állás van üresedésben. A kellőleg felszerelt kérvények f. é. október 24-ig a pécsi kir. törvényszék elnökéhez nyújtandók be.

— **(Talált napernyő.)** Tegnap este a belvárosban egy női napernyőt találtak. Igazolt tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

— **(Tüzesetek.)** Három tüzesetről egyszerre kapunk hirt, melyek mind a vidéken történtek. A Görbő községhez tartozó Remeteszőlőhegyen *Gombkötő* Pál ottani lakos prés-háza kigyuladt. A háztető és a padláson levő takarmány és élelmi szer megégett. Meződön *Honig* Jánosnak az udvaron felhalmozott idei

takarmánya égett össze. Botykán pedig, *Jakab* József ottani lakos istállóját és pajtáját hamvasztotta el a tűz. Mind a három helyen mégtérül a kár, mert úgy az épületek, mint a takarmány biztosítva voltak.

— **(Meggzökött ló.)** A szökések krónikájában nem épen mindennapi eset történt tegnap este a Mór-utcában. *Chimlicska* János tuvaros este haza térvén kocsijával a lovakat kifogta, miközben az egyik, megmagyarázhatatlan szabadság vágytól megkapatva, kiszökött a kapun s még mielőtt gazdája megfoghatta volna, eltűnt a homályban. Ha valaki megtalálná a szökésben levő sárga szőrű papiát, sziveskedjék azt a rendőrségnél bejelenteni.

— **(Kapca betyár.)** A régi rablóvilág eme legalacsonyabb válfaja úgy látszik még nem halt ki egészen. A »kapca« betyárok még ma is helyenként felütik fejüket és bizonytalanul teszik a környékeket. Ezek az emberek szinte hasonlítanak a kleptománikusokhoz, csak hogy természetesen ezeknél szó sincs betegségről, hanem a bűn utáni vágy követteti el velük a lopásokat, míg gyávaságuk a nagyobb bűnöktől tartja őket vissza. A kapca betyárok világából való az az eset is, mely a napokban Nagy-Vátyon történt. *Géder* Lajos — egy egyébként is rovott multu egyén — *Tarnó* József vátyi lakos udvarából ötven kilogramm buzát és ugyanannyi babot lopott el. A lopott holmit *Peiper* Károlynak *nyolcvan* krajcárért eladta. *Géder* Lajost letartóztatták, *Peipertől* pedig elkobozták az olcsón szerzett buzát.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1898. október 6. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 66.0 mm. (súlyedő.)
Hőmérsék = 11.4 °C
» maximuma : 19.8 °C
» minimuma : 13.0 °C
Párányomás : 9.4 mm.
Relatív nedvesség : 95%
Felhőzet :
Szélirány s erő :
Változó, szeles.

Dr. Czira.

Művészet, irodalom.

○ **Susanne.** A »Budapesti Napló« főmunkatársának, *Thury* Zoltánnak költői műve volt a tegnapi előadás első része, melynek rövid meséje az, hogy egy pásztor leánykából lett primadonna, *Anette* (Angyal Ilka) egy mulatság alkalmával arra a gondolatra jön, hogy tréfáljanak meg egy papot, a kit azzal az ürügygyel hívassanak fel, hogy nagy beteg áhítozik vigasztalása után. Ő maga végig is dől egy pamlagon és úgy várja be a megjelenő papot (*Bihari*), a kiben azonban régi szerelmesére, gyermekkori játszótársára ismer és a szenvedélytől elragadva, könyörög neki, hogy ölelje át, halmozza el csókjaival, mint egykor, de a pap — bár erős lelki küzdelem után — állhatatos marad és a beteg után kérdezősködik. Mikor megtudja, hogy játékot űztek vele, felháborodik és kikel a könnyelmű vigadók ellen, kik benne az Isten és vallás szolgáját sértették meg s »térdre« kiáltással fejezi be a felháborodás által ajakára adott szavakat.

Susanne térdre borul s az egész mulató társaság megdöbbenve hallgatja a pap szavait,

Fig.
nicle
palot
vargé
euró
tana

Figye
ban
embe

A bu

Tengeri
Zab, 6e

hitelr
— Al

hagy
válto
vissza
semm
adate

III. 1

1

kit távoztakor maga a házigazda, Villarmois marquis kíséri el.

A lelki kinoktól gyötört Susanne megundorodva az élettől, melytől mi örömet sem várhat a jövőben, felragad egy kést és mellébe döfi s csakhamar kiszemelve, úgy hogy a visszahívott pap már csak hullája mellett borulhat le e szavakkal: »Mondjátok meg testvéreimnek, hogy Philipnek nagy gyásza van.«

Érdemleges szerepe csak *Angyal* Ilkának és *Biharinak* volt, akik teljesen meg is feleltek a várakozásoknak és a már tavaly is elterjedt jó véleménynek, a többi szereplők csak a keretet szolgáltatták a főeseményhez s annak sima lefolyását ügyesen mozdították elő. (Tsi.)

○ **Szép Galathea.** A tegnapi esti előadás ellen csakugyan nem hozhat fel senki sem kifogást, már csak azért sem, mert akit nem elégitett ki teljesen a drámai költemény előadása, vigabb dolog után áhitozott, abból is kivethette részét a Szép Galathea előadása alatt, melyben Balláné *Csik Irén*, az új koloratur énekesnő mutatkozott be a közönségnek. *Csik Irén* imponáló megjelenésű, szép alak, aki a mozdulatlan szobor alakjában is kellemes látványul szolgált, midőn pedig meglevően ügyes játékát is látta és szép hangját hallotta a közönség, nem fukarkodott a tapsokkal, melyek bizonyították, hogy szintársulatunk ez új tagja is megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak. Egy csokrot is nyújtottak neki a színpadra s csaknem minden énekszámot megtapsolta, illetve megisméltette a hallgatóság.

Meg kellett ismételnünk *Lipcei Józsnak* is a görögökről szóló kedves kis kuplóját, aki Ganymed szerepét kedves discretióval játszotta meg mindvégig. *Perényi* és *Andorffy* szintén tetszettek s általában konstatálható, hogy az ideai operette előadások semmi kívánni valót sem fognak maguk után hagyni, ha a bemutatkozott szereplők eddig látott tudásukat fogják azokban érvényesíteni. (Tsi.)

Törvénykezés.

§ **Végzetes áldomás.** *Luprezsán Marko* a baranya-sellei vásárkor nagyon jó áron adott el két üsző-borjút, s effölötti örömeiben a vevővel betért a falu korcsmájába, a hol nagyon is mélyen talált a kancsó fenekére tekinteni, olyannyira, hogy nemsokára alaposan benyalt, s eme italos állapotában garázdálkodni kezdett. A korcsmáros, kinek már egynehány ablakát beverte *Luprezsán*, csendőrökért küldött, kik a duhajkodó legényt bevezették a község házára, az istállóba. Azt hitték, hogy *Luprezsánt* majd elnyomja az ital okozta túlbuzgóság, s elalszik. De nem így történt. *Luprezsán Marko*, kiben már tótágast állt a szesz, csakhamar felkelt nem épen kényelmes tekhelyéről, s bicskát rántva, kiáltozni kezdett, hogy leszur mindenkit, ki utjába kerül; ifj. *Draskovich* Károly gróf, baranya-sellei nagybirtokos, ekkor felhívta a csendőrség figyelmét a gyilkos szándéku *Luprezsánra*, kit az elősiető csendőrök el akartak fogni. De *Luprezsán* nem engedte magát, hanem rugott, ha-

rapott, sőt az egyik csendőrt bicskájával karján megsebesítette. Csak hosszas dulakodás után sikerült négy csendőrnek a megvadult legényt lefűlelni. Így került tegnap *Luprezsán Marko* a hatóság elleni erőszak vétségével vádoltan a pécsi kir. törvényszék elé, mely a vádlott akkori felhevült állapotát tekintetbe véve *Luprezsán Markot* három havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott, s terhére az ügyész is felebbezett.

TÁVIRATOK.

— **Az aradi vértanúk emléke.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az aradi vértanúk emlékét a fővárosban a ferenczrendi atyák templomában ünnepélyes gyászmisével ülték meg, a melyen *Rukayné* és *Damjanichné* is jelen voltak.

— **A bankegyezmény a pénzügyi bizottságban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma *Széll Kálmán* elnöklete alatt ülést tartott, melyen a valuta és a bankügyre vonatkozó törvényjavaslatokat vették tárgyalás alá.

Pulszky Ágost előadó részletesen ismertette az egyes javaslatokat és elfogadásra ajánlotta azokat.

Komjáthy Béla ezek között legfontosabbnak tartja a bankkérdésre vonatkozó javaslatot. Szóló és elvtársai az önálló vámtérület hívei lévén, meggyőződésük, hogy

a
l.)
rt
és
lő
és
ra
ra
ik
án
at
a-
ul
il-
:el
g-
b-
e-
ra,
an
és
ly-
un.
ap
ak
lő-
és
el-
bb
lló
:re
ga
a
zy-

189
ez es
bank
terüle
a töb
nem
az or
állást
hogy
Fejte
az or
szem
önál
sem
fejteg
ellen
vénye
suk.
helyz
rá né
ellent
„Péc
trák
ellenz
erély
és a
megk
javas
nak
egyez
Magy
egyez
hoz
Figy
niele
palot
varg
európ
tanak
Figy
ban
embe
A b
Tenger
Zab, ó
hitelr
— Ál
hagyv
változ
vissza
semm
adato
III. 17
19

ez csak akkor érvényesülhet, ha az önálló bank létesítették. Ők ugyan az önálló vámterülethez még akkor is ragaszkodnak, ha a többség az önálló bankot ez idő szerint nem tartaná felállítandónak, de addig, míg az ország az önálló vámterület kérdésében állást nem foglal, nem tartja helyesnek, hogy a bankkérdésben tovább haladjunk. Fejtegeti ezután a közös bank hátrányait az országra pénzügyi, állami és nemzeti szempontból. Ma semmi akadályja nincs az önálló bank felállításának s az válsággal sem fenyegetne.

Kossuth Ferenc Komjáthy tárgyilagos fejtegetéseit magáévá teszi. Minden érv ellene szól, hogy érdekeinket idegen részvényesekből álló társaságnak kiszolgáltassuk. Nem helyes ezt a pénzintézetet oly helyzetbe hozni, a mely lehetetlenné teszi rá nézve, hogy Magyarország és Ausztria ellentétes érdekeit egyformán szolgálja.

Az ülés tovább foly.

— **A Reichsrath ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák képviselőház mai ülésén **Fournier**, az ellenzék vezérszónoka kijelenti, hogy a leg-erélyesebb harcot fogják folytatni a kormány és a nyelvrendeletek ellen. Ezt a harcot megkönnyítik a benyújtott káros kiegyezési javaslatok. Polemizál Kaizlral s kívánatosnak tartja a német és cseh nemzet meg-egyezését, mert akkor ki lenne zárva, hogy Magyarország rajtuk nyereszkedjék.

Az első olvasást befejezték s a kiegyezési javaslatokat egy 48-as bizottsághoz utasították.

— **Khinai dolgok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A londoni Chronicle jelenti Pekingből, hogy a császárt palotájában megmérgezték. Vasárnap zavargások voltak; öt kínait megöltek. Az európaiak elleni támadások még egyre tartanak.

— **Pusztító vihar.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Georgia államban óriási vihar dühöngött, melynek száz emberélet esett áldozatul.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, okt. 6.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 9.12; későbbi szállítás: —.—
Tengeri, májusra: 4.61. — Rozs, márciusra: 7.70. — Zab, őszre: 5.78.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák hitelrészvény: 353.50. — Magyar hitelrészvény: 380.25 — Államvasut: 351.25.

KIR. TÁBLAI ÉRTESETŐ.

1898. évi október hó 3-án s köv. napjain elintéztett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben-hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

I. Polgári tanács.

Előadó: **Pilch Antal.**

III. 1772. Dunasimeczen elhalt Mészga Antalné s t. hagy. ügye. — rend.
1987. Pacsán elhalt Lugosi György és neje hagy. ügye. — ms.

2051. Duna-Szekcsőn elhalt Ratkovics Mihály és György hagy. ügye. — hh.
2109. Néh. Dulánszky Nándor hagy. ügye. — hh.
2159. Baumhorn Illés — Baxant József végr. — hh.
2204. Györkönyben elhalt Köhler Pál hagy. ügye. — hh.
1222. Tapsonyban elhalt Magyar Boldizsár hagy. ügye. — mv.
2249. Kis-Berényben elhalt Borbély Antal hagy. ügye. — mv.
2363. Kotánczi Katalin s t. — Egedi Antal végr. — mv.

Előadó: **Tóthossy Béla.**

V. 1586. Gyergyók József — ifj. Kulcsár József s t. öröks. — ms.
2058. Pentl Janka — Bulyáki József házass. fölb. — hh.
2124. Fischer Katalin — Pelczér János házass. fölb. — hh.
2170. Wittinger Magdolna — Standl Vince házass. fölb. hh.
2229. Dr. Antal Gyula — ifj. Antal Gyula gondnokság. — fo.

Előadó: **Kaufmann Nándor.**

V. 1942. Weisz Miksa — Németh József 10005 frt. — hh.
1943. Löwenfeld József — Alsó Jár János s t. 6 rrt 25 kr. — mv.
1944. Baranya m. hitelintézet — P. Gasparovics 726 frt 85 kr. — hh.
1971. Sesavnicárs Ferenc — Mursics Menyhért s t. v. köz. msz. — hh.
1986. Csillag Gusztáv — ifj. gróf Széchenyi Imre 1734 frt 80 kr. — mv.

II. polgári tanács.

Előadó: **Graff Károly.**

III 1948. Dávid Imre s n. téves tlkvi bej. kiig. — fo.
1972. Illés Albert s t. — Csizmadia György tjug. bek. — hh.
1974. Blau Rezső s n. — Fogl Ádám s n. tjug. bek. — hh.
1978. Abaffy Gyula tlkv. kiig. — rend.
1979. Fodor János — Steiner Károly s n. zjog. előj. — hh.
1980. Gál Nándor kérv. ügye. — rend.
1982. Duchon Ödön — Nikolausz András s t. végr. — rend.
1988. Csesznák József — Pecsáfnik Ilona zjog. előj. — hh.
2364. Göldschmidt s t. — Szager József s n. végr. — hh.
2367. Laix Ferenc — Slezák András s n. végreh. — mv.
2374. Frankl A. Herman és fia cég — Spitzer. Sándor végr. — rend.
2381. Csöme János — Szabó József végr. — mv.

Előadó: **Zsabokrszky Ferenc.**

III. 1984. Gallai Ferencné — Pintér Márton s t. végr. hh.
2008. Jakopcsics Teréz — Pergár István végreh. — hna.
2032. Kir. kincstár — özv. Tóth Józsefné végr. — fo.
2048. Engel József fia cég — Varga Antal végr. — hh.
2049. Hirsch Izidor — Bogdán Károly végr. — mv.
2074. Briesz Mihályné — Körösztos Lajos végr. — mv.
2114. Ling János s n. — Blank Katalin végr. — fo.
2116. Kramaz Antal s t. — Glavanovics Károly s t. végr. — rend.
2118. Zalamegye árvatára — Novák Márton s n. végr. — rend.
2156. Siklósi takptár s t. — Czillinger József s n. végr. — fo.
2333. Kozlik János — Vuk János s n. végr. — mv.

A Rólk Gyula által bejelentett ügyek nem nyertek elintéztést.

Büntető tanács.

Előadó: **Bocz Alajos.**

V. 2347. Czember (Vizmeg) Antal s t. lopás. — rmv.
2353. Katkics Sándor s t. becs. sért. — vu.
2387. Dobosits Jakab s t. lopás. — hh.
2391. Pálfi Sándor s t. — hh.
2393. Varga István s t. becs. sért. — vu.
2400. Horváth Markó s t. lopás. — rmv.
2409. Sudár András s t. — hh.
2410. Rugási György k. t. sért. — rend.
III. 2360. Druzsín (Bencsik) János lopás. — rmv.
2361. Szingler Jánosné tulajd. ell. kih. — rend.
2371. Ivusa István lopás. — hh.
2372. Farkas Károly — hh.
2380. Zseliaszki Sándor s t. szem. szab. ell. kih. — rmv.
2430. Horváth Jánosné lopás. — rmv.
2452. Eigenbrod Konrádne s t. becs. sért. — hh.
2453. Prangárt Gáspár rágalm. — hh.
2463. Tóth István becs. sért. stb. — hh.
2468. Filiszár József jogt. elsaját. — rmv.
2469. Németh József közbiztonság ell. kih. — mv.

Előadó: **Cziglányi Béla.**

V. 2414. Beda János s t. hat. ell. erősz. — mv.
2417. Kollarics Mihály magán okir. ham. — hh.
2434. Pfaff Béla s t. suly. t. sért. — fo.
2435. Musch Antal s t. hat. ell. erősz. — rmv.
2439. Szabó Ferenc mag. okir. ham. — hh.
2442. Wagner András — hh.
2445. Vida Sándor suly. t. sért. — hh.
III. 2376. Vince Imréné lopás, becs. sért. — rmv.
2377. Nagy János s t. becs. sért. stb. — rmv.
2394. Völgyi Zsófi sikk. — mv.
2466. Bence János közcs. ell. kih. — hh.
2470. Bence Ferencné s t. mag. lak sért. — hh.
2477. Lenárd Sándor szem. szab. sért. — rmv.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1898. évi október hó 10. s köv. napjaira.

I. Polgári tanács.

Előadó: **Pilch Antal.**

V. 1691. Gaál László s n. — Simonfay János s t. 504 frt 55 kr.
1909. özv. Ohnmacht Mihályné — ifj. Lieber József legelő illet.
1911. Szani György — Szardinec János 656 frt 25 kr.

Előadó: **Tóthossy Béla.**

V. 2027. özv. Horváth Mihályné — Gadányi Józsefné köz. mszúnt.
2178. Kis Erzse — Geresdi János házass. felb.
2181. Girsig Hedvig — Pap Antal — »
2216. Schraub János — Schwáb Katalin házass. felbont.
2256. Deák Erzse — Tóth János házass. felb.
2291. Ugróci Józsefné — Dr. Cholnoky Sándor panasz.
2372. Sára Róza — Vajda József házass. felb.

Előadó: **Kaufmann Nándor.**

V. 1992. Tancos Gábor és József — Cigány Ignác s t. ing. birt.
2000. Szeitz Klára s t. — özv. Szeitz Antalné öröks.
2015. Legin Mihály — Kuanec Anna s t. ing. tjug.
2017. Dr. Krasovec Ignác — Trajbár Balázs s t. 91 frt 50 kr.
2068. Bütös Antal s t. — Molnár István 1700 frt.
III. 2470. Merbl Fülöp és fia cég ügye.

II. Polgári tanács.

Előadó: **Graff Károly.**

III. 1976. Pick Herman s neje — Prekodrávec Pávó s t. tlkv. kiig.
1994. Simontornyai takptár — Csár Kovács György s n. tjug. törtl.
2010. Tomics Tomó — Tomics Birgya perfelj.
2011. Kollep Magdolna — Kollep Jakab — »
2031. Béni József — Patai Erzse s t. tlkv. ügy
2059. özv. Buchgraber Károlyné — Kecskés Józsefa zjog. előj.
2063. Weisz Mór — Lepenye Imre tjug. bek.
2089. Umráth s t. cég — Babits Gejza s t. zjog. bek.
2091. néhai ifj. Bene József tlkvi ügye.
2391. Dozler Ferenc — Salamon Gyula végr.
2397. Lengyel József és fia cég — Berger Mór végreh.

Előadó: **Zsabokrszky Ferenc.**

III. 2052. Paizs Mihály — Kovács Ferenc s t. végr.
2133. Reichardt Erzsébet — Ujváry László — »
2305. Strasser Vilmos — Reichardt Erzsébet végr. megszúnt.
2306. özv. Bonc Istvánné — Reihardt Erzsébet végr. megszúnt.
2307. Frang János — Reichardt Erzsébet végr. megszúnt.
2136. Schwabach Viktor s t. — Danc Mihály végr.
2138. Pum Ferenc — Preller Alajos s t. — »
2166. Dr. Kaufer Jenő — Gaál József — »
2304. özv. Lenner Antalné — Róth Jánosné — »
2388. Loz-chy Dávid — Volf Ádám — »
2390. Bonyhádi takptár s t. — Lehn János — »
2398. ifj. Neuman Miksa — Schulc Sándorné s t. végr.
2399. Mayer testvérek — Kerovec Vince végr.
2413. Varga János s n. — Molnár Antal végr. mszúnt.

Büntető tanács.

Előadó: **Bocz Alajos.**

V. 2418. Sárközi József s t. lopás stb.
2421. Bacsiacs Lyubomir k. t. sért.
2444. Végi János lopás.
2483. Gerencsér József lopás.
2524. Lóczi Mihályné k. t. sért.
2525. Brand Sándor k. t. sért.
2526. Pikoli Jánosné becs. sért.
2529. Gál Ferenc suly. t. sért.
2544. Fininszky Antal becs. sért.
2547. Ifj. Müller Ádám s t. k. t. sért.
2567. Balázs Istvánné becs. sért.
2571. Bán Ferencné ingó vagyon rong.

2583. Ifj. Jakli György becs. sért.
2584. László József s t.

Előadó: Czigliányi Béla.

V. 2488. Oblath Simon sikk.
2505. Enekes István s t. lopás.
2531. Babics Iván
2541. Sente Gyula s t. hat. ell. erősz.
2837. Varga János s t. lopás s org.
2869. Petrov Markó szánd. emberölés.
2871. Fleischhacker Miksa hiv. sikk.

Nyilt-tér.)*

Kitünő

Tátra-Liptói juhtúró,

legfinomabb őszi csemege-sajt
dobozokban 50 kr., 1.50, 1.80 frt.

Továbbá friss **Király-csemege-häring**, legújabb **pikáns-sóshal**, és **keleti tengeri-häring**, **Häring-szeletek**, **Bismark-häring** stb dobozokban és darabonként ajánl most friss minőségben:

NICK A. K. csemege-kereskedése

Pécsett, a bazár-udvarban.

Pécsi csemege-szőlő

a legjobb szőlőtelepekről folyton kapható.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

10829. sz.
tlkv. 1898.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatónak, Zsitkovits József (Tula) végrehajtást szenvedő elleni 160 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék és a pécsi kir. járásbíró területén levő, Pécs város határában fekvő, a pécsi 1671. sz. betétben felvett I. 8667. sorsz. bérházra és 8668. sorsz. szőlőre 110 frt. és az 1669 sz. betétben felvett † 1146. sorsz. Tettye-utcai 7 sz. ház és udvartérre 900 frt. becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi október hó 22-ik napján d. e. 9 órakor a tszék árverési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 11 frtot és 90 frtot készpénzben, vagy az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi auguszt. hó 7. napján.
A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Finkey Pál
kir. tszéki bíró.

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

Gummi vagy halhólyagot

a legfinomabb minőségben szállít a »Nagybani-gummi-áru raktár« IX. ker., Üllői-ut 21. szám. Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árukért a pénz visszaadatik.

Csak még november 1-ig.

Üzletem teljes felhagyása miatt, rak-táramban dusan felhalmozott, diszesen kiállított és jó minőségű

bútoraimat

minden elfogadható áron eladom.

Különösen nagy választék, ebédlő és hálószobák berendezésére, fényezett szekrények, ágyak stb. a legjutányosabb árért.

Kérem az igen tisztelt bútor vásárlókat, hogy mielőtt szükségleteiket beszereznék. bútoraim szoliditása és olcsóságáról meggyőződést szerezni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel
Miszury József

bútor-asztalos

Pécsett, Kossuth Lajos-utca 17 sz.

8106. szám.

1898.

HIRDETMEYNY.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1898. évi június hó 2-án 8106. sz. a kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy a következő sorrendben **Helyesfa, Dinnyeberek** és **Cserdi** községekre vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétevé, a helyszini eljárás a nevezett községekben **1898. évi október 18-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Czibula János

betétszerkesztő.

Sándor Károly

kir. albiró

8960 sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárda kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pápai takarékpénztár végrehajthatónak, Bovics Stipón baranyavári lakos végrehajtást szenvedett ellen 800 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárda kir. járásbíró területén levő, Baranyavár községben a 701 sz. betétben felvett, 1—9 sorsz. 45 hrsz. ingatlanra 983 frt. kik. árban, ugyanott † 1954 hrsz. ingatlanra 168 frt. kik. árban, † 1513/2 hrsz. ingatlanra 83 frt. kik. árban, † 1998/2 hrsz. ingatlanra 234 frt. kik. árban, † 1898/3 hrsz. ingatlanra 90 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi november hó 4. napján d. e. 10 órakor Baranyavár községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 98 frt 30 kr, 16 frt. 80 krt, 8 frt. 30 kr. 23 frt. 40 kr. 9 frt. készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §. a. jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. jbróság, mint tlkvi hatóságnál, 1898. évi szept. hó 20-ik napján.

Székács

kir. albiró.